

บันทึก

เรื่อง ทบทวนปัญหาข้อหารื้อเกี่ยวกับการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี
เป็นเงินอุดหนุนของกรุงเทพมหานคร

เดิมกรุงเทพมหานครได้เคยมีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กท ๗๐๐๖/๘๑๕๐ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายว่า รัฐบาลโดยสำนักงบประมาณสามารถตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้แก่กรุงเทพมหานคร โดยตรงแทนการตั้งงบประมาณไว้ที่กระทรวงมหาดไทยได้หรือไม่ เนื่องจากว่าก่อนหน้านี้ กรุงเทพมหานครได้เสนอต่อ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีให้มีการพิจารณาตั้งงบประมาณรายจ่ายของ รัฐบาลเป็นเงินอุดหนุนของกรุงเทพมหานครแยกต่างหากจากงบประมาณของกระทรวงมหาดไทย เช่นเดียวกับการตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนแก่รัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้อง กับมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ซึ่ง นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้สำนักงบประมาณพิจารณา และสำนักงบประมาณได้พิจารณาแล้วเห็น ว่า กรุงเทพมหานครไม่ใช่ “ส่วนราชการ” ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการ งบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒ จึงไม่อาจตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนให้แก่กรุงเทพมหานคร โดยตรงได้ แต่ต้องตั้งไว้ที่กระทรวงมหาดไทย เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มี อำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการกรุงเทพมหานครตามนัยมาตรา ๑๒๓ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ โดยสำนักงบประมาณได้มีความเห็น เพิ่มเติมด้วยว่า เนื่องจากกรณีนี้เป็นการตีความกฎหมาย ๒ ฉบับ คือ กฎหมายว่าด้วยวิธีการ งบประมาณและกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งถ้าหาก กรุงเทพมหานครเห็นสมควรก็อาจจะนำเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตีความในประเด็น ดังกล่าว กรุงเทพมหานครจึงได้ขอหารือปัญหาดังกล่าวข้างต้นมายังสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา

ในครั้งนั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) เห็นว่า กรุงเทพมหานครไม่เป็น “ส่วนราชการ” ตามบทนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการ งบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒ แต่เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ และเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นขอ ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงมหาดไทยตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการ งบประมาณฯ ดังนั้น งบประมาณรายจ่ายประจำปีที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่กรุงเทพมหานครจึงต้อง ตั้งไว้ในงบประมาณของกระทรวงมหาดไทย และการตั้งงบประมาณรายจ่ายให้แก่ กรุงเทพมหานครเป็นรายการแยกต่างหากจากหน่วยงานอื่นของกระทรวงมหาดไทยถือได้ว่าเป็น การตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้แก่กรุงเทพมหานครตามนัยมาตรา ๑๒๒ แห่ง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๑) จึงเห็นว่า การตั้งงบประมาณของรัฐบาลเป็นเงินอุดหนุนให้แก่ กรุงเทพมหานครโดยตั้งไว้ในงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงมหาดไทยและแยกต่างหากจาก หน่วยงานอื่นของกระทรวงมหาดไทยนั้นชอบด้วยกฎหมายแล้ว^๑

ต่อมา กรุงเทพมหานครได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๗๐๐๐/๓๐๕๔ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ความว่า กรุงเทพมหานครไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ดังกล่าวข้างต้น โดยให้เหตุผลว่า ตามคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) นั้น หลักที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ใช้ในการพิจารณาข้อหาดังกล่าวคือ ถือว่าพระราชบัญญัติ วิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปในเรื่องการจัดทำ งบประมาณแผ่นดิน ส่วนพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแก่การบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รูปแบบหนึ่ง ดังนั้น แม้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ จะ ประกาศใช้ภายหลังพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒ แต่การจัดตั้งงบประมาณ รัฐบาลที่เป็นเงินอุดหนุนของรัฐบาลก็ต้องตั้งไว้ที่กระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณดังกล่าว

กรุงเทพมหานครเห็นด้วยในความเห็นที่ว่า พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแก่การบริหารราชการของ กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่นในรูปแบบหนึ่ง แต่มีความเห็นเพิ่มเติมว่า กฎหมายนี้ เป็นกฎหมายที่กำหนดให้มีการจัดตั้งกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะพิเศษ โดยมีบทบัญญัติแบ่งเป็น หมวดต่าง ๆ ถึง ๘ หมวด ซึ่งมาตรา ๑๒๒ อยู่ในหมวดว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับ กรุงเทพมหานคร จึงเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับแก่รัฐบาลที่จะต้องดำเนินการตามที่กฎหมาย บัญญัติดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ เมื่อมาตรา ๑๒๒ บัญญัติว่าการตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนแก่ กรุงเทพมหานคร ให้รัฐบาลตั้งให้กรุงเทพมหานครโดยตรง กรุงเทพมหานครเห็นว่าเป็น บทบัญญัติที่มีความชัดเจนโดยถ้อยคำอยู่แล้ว นอกจากนั้น ยังมีข้อพิจารณาว่าเมื่อรัฐบาลต้องการ ตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนแก่กรุงเทพมหานคร เงินอุดหนุนนี้จึงเป็นเรื่องระหว่างรัฐบาลกับ กรุงเทพมหานคร การที่ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนไว้ที่กระทรวงมหาดไทยแม้จะเป็นการตั้งใน หมวดแยกจากส่วนราชการของกระทรวงมหาดไทย แต่ก็ไม่ได้ตรงวัตถุประสงค์ตามบทบัญญัติของ กฎหมายที่ตราขึ้นโดยรัฐสภา และการตั้งงบประมาณในลักษณะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันยังทำให้ กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจพิจารณาตัดโอนงบประมาณบางประเภทของกรุงเทพมหานครโดย มิได้สอบถามกรุงเทพมหานครก่อนทำให้กรุงเทพมหานครมีปัญหาในทางปฏิบัติไม่อาจดำเนินการ ให้เป็นไปตามนโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานครได้

^๑ บันทึก เรื่อง การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นเงินอุดหนุนของกรุงเทพมหานคร ซึ่ง ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ นร ๐๖๐๑/๐๕๒ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๑ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๒๐/๒๕๔๑)

เพื่อให้ประเด็นข้อหาดังกล่าวข้างต้นเป็นไปด้วยความถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย กรุงเทพมหานครจึงขอให้มีการทบทวนปัญหาข้อหาหรือที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้เคยวินิจฉัยดังกล่าวโดยที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๒ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงได้มีคำสั่งให้นำเรื่องนี้เสนอต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑ คณะที่ ๕ และคณะที่ ๑๐) เพื่อพิจารณาทบทวนปัญหาข้อหาดังกล่าวข้างต้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑ คณะที่ ๕ และคณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาทบทวนปัญหาข้อหาดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนกรุงเทพมหานครแล้ว มีความเห็นดังนี้

ในประเด็นว่า กรุงเทพมหานครเป็น”ส่วนราชการ” ตามบทนิยามของมาตรา ๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒ หรือไม่ นั้นปรากฏความตามหนังสือหารือและคำชี้แจงของผู้แทนกรุงเทพมหานครว่า กรุงเทพมหานครเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๑) ซึ่งเห็นว่า กรุงเทพมหานครไม่เป็น”ส่วนราชการ” ตามบทนิยามดังกล่าวและกรุงเทพมหานครประสงค์ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาทบทวนปัญหาแต่เพียงในประเด็นที่ว่า การตั้งงบประมาณของรัฐบาลเป็นเงินอุดหนุนในกรุงเทพมหานครนั้นจะแตกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงมหาดไทย ในทำนองเดียวกับเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่รัฐวิสาหกิจได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑ คณะที่ ๕ และคณะที่ ๑๐) เห็นว่า ปัญหาดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการใช้บังคับกฎหมายสองฉบับ คือ

^๒ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ แต่ไม่รวมตลอดถึงรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

- (ก) องค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ
- (ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (ค) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (ง) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ค) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (จ) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ง) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) และ/หรือ (ค) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

ฯลฯ

ฯลฯ

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒ ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีการงบประมาณแผ่นดิน และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ซึ่งเป็นกฎหมายกำหนดการบริหารราชการกรุงเทพมหานครอันเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง^๓ (๓)

ตามหลักการปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานครเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายกำหนดให้มีความเป็นอิสระในด้านการบริหารราชการ โดยบัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นแต่เพียงผู้มีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร^๔ และให้กรุงเทพมหานครมีอิสระในด้านการคลัง การงบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจ้างและการพัสดุ รวมทั้งมีรายได้เป็นของตนเองและมีงบประมาณเป็นของตนเองแยกเป็นเอกเทศจากราชการส่วนกลาง^๕ แต่การดำเนินกิจการต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานครตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครนั้นกรุงเทพมหานครก็อาจได้รับมอบหมายให้ดำเนินกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคได้^๖ ในกรณีเช่นนี้รัฐบาลก็จะจัดสรรเงิน

^๓ มาตรา ๖ ให้กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นนิติบุคคลเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีระเบียบการบริหารตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอาณาเขตท้องที่ตามที่กรุงเทพมหานครมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาณาเขตท้องที่กรุงเทพมหานครให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

^๔ มาตรา ๑๒๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร เพื่อการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริง หรือสั่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานครในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นว่าการปฏิบัติใด ๆ ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครขัดต่อกฎหมาย มติของคณะรัฐมนตรีหรือเป็นไปในทางที่อาจทำให้เสียประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะยับยั้งหรือสั่งการตามที่เห็นสมควรก็ได้

^๕ มาตรา ๙๗ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะตราขึ้นได้โดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร ในกรณีดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๔) การคลัง การงบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจ้าง และการพัสดุ

๑.ล๑

๑.ล๑

มาตรา ๑๐๓ งบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานครให้ทำเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอ ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่แล้วนั้นไปพลางก่อน

ถ้าปีใดจำนวนเงินซึ่งได้กำหนดไว้ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปีก็ดี หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายขึ้นใหม่ในระหว่างปีก็ดี ให้ทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

^๖ มาตรา ๘๙ ภายใต้อำนาจแห่งกฎหมายอื่น ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องดังต่อไปนี้

ให้แก่กรุงเทพมหานครเพื่อดำเนินการต่าง ๆ ดังกล่าวในรูปของเงินอุดหนุนจากรัฐบาลโดยจะเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะกิจก็ได้

แม้ว่าตามมาตรา ๑๒๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ จะบัญญัติให้การตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนในกรุงเทพมหานครให้รัฐบาลตั้งให้กรุงเทพมหานครโดยตรง แต่บทบัญญัติมาตรา ๑๓^๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ ที่ใช้บังคับในปัจจุบัน กำหนดให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือรัฐมนตรีซึ่งตามกฎหมายให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของรัฐวิสาหกิจเป็นผู้รับผิดชอบในการยื่นงบประมาณประจำปีของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจต่อผู้อำนวยการสำนักงบประมาณรวมทั้งกำหนดให้การโอนงบประมาณรายจ่ายและการควบคุมงบประมาณรายจ่ายกระทำได้ โดยยึดหลักจำแนกตามส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่ใช้บังคับในปัจจุบันจึงไม่เปิดโอกาสให้มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลเป็นเงินอุดหนุนแก่กรุงเทพมหานครเป็นเอกเทศและไม่รวมอยู่ในยอดงบประมาณรายจ่ายของกระทรวง ทบวง กรมอื่น เสมือนหนึ่งว่ากรุงเทพมหานครเป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจได้ โดยเหตุที่กรุงเทพมหานครไม่เป็น “ส่วนราชการ” หรือ “รัฐวิสาหกิจ” ตามบทนิยามมาตรา ๔^๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณของแผ่นดินเป็นเงินอุดหนุนในกรุงเทพมหานครโดยการตั้งในงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงมหาดไทย จึงเป็นการปรับใช้บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับในปัจจุบัน

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒๗) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายระบุให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ เทศบาลนคร หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มอบหมาย หรือที่กฎหมายระบุเป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาค จะมอบให้กรุงเทพมหานครปฏิบัติก็ได้ โดยให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกากฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ทำเป็นข้อบังคับหรือประกาศต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

^๓ มาตรา ๑๒๒ การตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนในกรุงเทพมหานครให้รัฐบาลตั้งให้กรุงเทพมหานครโดยตรง

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดให้แก่กรุงเทพมหานครนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะออกระเบียบกำหนดการใช้จ่ายเงินดังกล่าวก็ได้

^๔ มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือรัฐมนตรีซึ่งตามกฎหมายมีหน้าที่กำกับดูแลหรือควบคุมกิจการของรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นงบประมาณประจำปีของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้นต่อผู้อำนวยการภายในเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของทุน เป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามความในวรรคก่อน

งบประมาณประจำปีนั้น ถ้ามิได้ยื่นภายในกำหนดเวลาตามความในสองวรรคแรก ผู้อำนวยการอาจพิจารณาการตั้งงบประมาณประจำปีตามที่เห็นสมควร

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑ คณะที่ ๕ และคณะที่ ๑๐) จึงเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ที่ว่าการตั้งงบประมาณของรัฐบาลเป็นเงินอุดหนุนในกรุงเทพมหานคร โดยตั้งไว้ในงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงมหาดไทย และแยกต่างหากจากหน่วยงานอื่นของกระทรวงมหาดไทยนั้น ชอบด้วยกฎหมายแล้ว เพราะเป็นการดำเนินการเท่าที่บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับในปัจจุบันเปิดช่องให้กระทำได้

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๑ คณะที่ ๕ และคณะที่ ๑๐) มีข้อสังเกตเพิ่มเติมสองประการ คือ ประการที่หนึ่ง การที่กระทรวงมหาดไทยพิจารณาตัดโอนงบประมาณบางประเภทของกรุงเทพมหานครโดยมิได้สอบถามกรุงเทพมหานครก่อนนั้น เป็นเรื่องที่กรุงเทพมหานครกับกระทรวงมหาดไทยน่าจะตกลงกันแก้ไขได้ และประการที่สอง หากรัฐบาลประสงค์จะแยกงบประมาณแผ่นดินที่จัดให้แก่กรุงเทพมหานครออกจากงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงมหาดไทยตามความเห็นของกรุงเทพมหานคร ก็ควรจะแก้ไขกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนในกรุงเทพมหานครโดยตรงแยกจากกระทรวงมหาดไทยได้ แต่จะต้องคำนึงถึงองค์กรปกครองท้องถิ่นด้วย เพราะปัจจุบันใช้หลักการเดียวกัน

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๑